

سال ۱۳۹۹: جش تولید.

تاریخ: ۱۳۹۹/۰۷/۱۲

مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)

بسم تعالی

شماره ۵۷۵۵ ع ۱-۱۰۹/ ص پ

پیوست: یازده برگ

مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی متانول کاوه	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی و فن آوری پتروشیمی
مدیرعامل محترم شرکت پترو پالایش کنگان	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی لرستان
مدیرعامل محترم پتروشیمی دی آریا پلیمر	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی ارومیه
مدیرعامل محترم شرکت سرمایه گذاری سیراف انرژی	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی تبریز
مدیرعامل محترم پتروشیمی کود شیمیایی اوره لودگان	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی خراسان
مدیرعامل محترم پتروشیمی گچساران	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی هگمتانه
مدیرعامل محترم پتروشیمی مسجد سلیمان	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی کردستان
مدیرعامل محترم پتروشیمی میاندوآب	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی آبادان
مدیرعامل محترم شرکت آرتا انرژی	مدیرعامل محترم شرکت پلیمر کرمانشاه
مدیرعامل محترم شرکت توسعه تگین مکران	مدیرعامل محترم شرکت صنایع پتروشیمی کرمانشاه
مدیرعامل محترم شرکت پلی ناز	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی بیستون
مدیرعامل محترم شرکت کرین ایران	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی شیراز
مدیرعامل محترم شرکت مدیریت توسعه صنایع پتروشیمی	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی خارک
مدیرعامل محترم شرکت پالایش گاز بید بلند ۲ خلیج فارس	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی اصفهان
مدیرعامل محترم شرکت پالایش گاز یادآوران خلیج فارس (NGL3200)	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی شازند (اراک)
مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی ایلام	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی قائد بصیر
	مدیرعامل محترم شرکت پتروشیمی مهاباد

موضوع : نظام آمادگی و رزمایش دستگاه های اجرایی در برابر تهدیدات

با سلام و احترام،

به پیوست تصویب نامه شماره ۱۶۰/۱/۲۰۸۸ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۰۵ کمیته دائمی پدافند غیر عامل کشور جهت استحضار ایفاد می گردد. خواهشمند است دستور فرمائید نسبت به رعایت این نظام نامه در برگزاری رزمایش و تمرین ها اقدام لازم صورت پذیرد.

داود عمادی

مدیر بهداشت، ایمنی و محیط زیست

فرمانہی کل قوا
کمیۃ وانہی مدافد غیر عامل کشور
سب از روحی

شماره: ۱۶۰/۱/۴۰۸۸
کمیته: ۱۳۹۹/۰۷/۰۵
پست: یک بزرگ

[illegible]

تصویرسازی

وزیر معتمد کشور

وزیر معتمد دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

معاون منترم رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

رئیس محترم کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی

برای معاون محترم هماهنگ کننده ستاد کل نیروهای مسلح

سوفار و نس معلوم سازمان پدافند سپر عاملی کشور

سلام علیکم

باصولت بر مرد و آل محمد و احترام چهل و پنجمین جلسه کمیته دائمی (شورای عالی) پدافند غیر عامل کشور به استناد ماده ۸ اساسنامه سازمان پدافند غیر عامل کشور مصوب مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا (مدعیه) در تاریخ ۱۳۹۷/۰۶/۲۵ تشکیل و نظام آمادگی و رزمایش مستلزمات اجرایی فرایندهای موضوع ماده نه اساسنامه، پیشنهادی آن سازمان را بررسی و به شرح زیر تصویب نمود:

مقدمه

با توجه به مجموعه تهدیداتی که کشور را احاطه نموده و دامنه آن متناسب با تغییر ماهیت جنگ‌ها از مستقیم به نیابتی در حال افزایش است، لزوم افزایش آمادگی و پایداری ملی و دفاع همه جانبه در برابر تهدیدات دشمن بیش از پیش نمایان می‌گردد؛ درک چنین شرایطی نیازمند آن است که افراد کلیدی هر دستگاه یا سازمان از نظر ذهنی بتوانند به واقعیت پیامدهای ناشی از تهدیدات نزدیک شده و با تحلیل و ارزیابی شرایط حاکم بر صحنه، ضمن اتخاذ تصمیمات لازم و به موقع از اجرایی شدن آن اطمینان حاصل نمایند.

به منظور ارزیابی میزان اثربخشی و کارایی برنامه آمادگی، پاسخ و مقابله دستگاه اجرایی و جامعه در شرایط جنگ، ضروری است با برنامه ریزی، آموزش، تمرین و برگزاری رزمایش های تخصصی با بهره گیری از تجربیات داخلی و خارجی این سطح آمادگی ها را ارتقاء داده و سطح آسیب پذیری کشور را به حداقل رساند. از این رو اجرای رزمایش های هدفمند غیرعامل با بهره گیری از استعدادها، آموزش و ابتکارات تخصصی و مدیریتی و تجارب حاصله از رزمایش های گذشته می تواند به افزایش توانمندی، آمادگی و مقابله هوشمندانه کشور در برابر انواع تهدیدات گردد.

در این نظام‌نامه با هدف ارتقاء سطح آمادگی و قدرت پاسخگویی دستگاه‌های اجرایی کشور در شرایط بحران، به منظور تسهیل و تسریع درک مشترک برای مسئولین از وضعیت‌های غیرعادی، افزایش سرعت عمل و قدرت پاسخگویی به حوادث و شرایط اضطراری، شرایط اضطراری مورد انتظار است.

ماده ۱- تعاریف و اختصارات

- ۱) سازمان: سازمان پدافند غیرعامل کشور
- ۲) کمیته دائمی: کمیته دائمی (شورای عالی) پدافند غیرعامل کشور
- ۳) آمادگی: مجموعه تدابیر و اقداماتی است که ظرفیت جامعه، زیرساخت و دستگاه‌های اجرایی مسئول را برای پاسخ موثر به حوادث و سوانح ناشی از تهدیدات سایبری، شیمیایی، زیستی، پرتوی و نظامی افزایش می‌دهد بطوری که خسارات انسانی و مادی ناشی از آن را به حداقل می‌رساند.
- ۴) رزمایش: تمرین میدانی (یا بکارگیری تجهیزات) یا ستادی (دورمیزی) است که براساس سناریوهای احتمالی شبیه‌سازی و با روش‌های گوناگون اجرا می‌گردد و باعث کشف آسیب‌پذیری و ارتقاء آمادگی‌های دستگاهی و انفرادی و ارزیابی کارایی اقدامات برای مقابله با تهدیدات می‌شود.

۵) سطوح رزمایش

- ۵-۱- رزمایش فرامشی: رزمایشی که بصورت مشترک بین دو یا چند کشور براساس توافق‌نامه‌ها یا پیمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای برای ارزیابی آمادگی و مهارت‌های راهبردی و ارتقاء هماهنگی با دیگر کشورها انجام می‌شود.
- ۵-۲- رزمایش ملی: سطحی از رزمایش است که برای ارزیابی و ارتقاء سطح آمادگی و مهارت‌های راهبردی و عملیاتی بین چندین دستگاه و چند استان در موضوعات مشترک برای مقابله با حوادث و تهدیدات اجرا می‌گردد.
- ۵-۳- رزمایش منطقه‌ای: سطحی از رزمایش است که برای ارزیابی و ارتقاء سطح آمادگی و مهارت‌های راهبردی، عملیاتی و تاکتیکی در حداکثر ۵ استان در موضوعات مشترک برای مقابله با حوادث و تهدیدات اجرا می‌گردد.
- ۵-۴- رزمایش استانی: سطحی از رزمایش است که برای ارزیابی و ارتقاء سطح آمادگی و مهارت‌های راهبردی، عملیاتی و تاکتیکی در یک استان در موضوعات مختلف برای مقابله با حوادث و تهدیدات اجرا می‌گردد.
- ۵-۵- رزمایش محلی: سطحی از رزمایش است که برای ارزیابی و ارتقاء سطح آمادگی و مهارت‌های عملیاتی و تاکتیکی یک شهرستان در موضوعات مختلف برای مقابله با حوادث و تهدیدات اجرا می‌گردد.
- ۵-۶- رزمایش دستگاهی: سطحی از رزمایش است که برای ارزیابی و ارتقاء سطح آمادگی و مهارت‌های راهبردی و عملیاتی در یک دستگاه برای مقابله با حوادث و تهدیدات اجرا می‌گردد.

۶) انواع رزمایش

- ۶-۱- رزمایش ستادی (متمرکز): در این رزمایش، هریک از شرکت‌کنندگان در محیط ستادی و بدون استفاده از تجهیزات، کارکردهای مربوط به نقش خود را در شرایط اضطراری با فرض وقوع حادثه و یا تهدید تمرین کرده و به مدیر رزمایش پاسخ می‌دهند.
- ۶-۲- رزمایش شبه سازی (بازی جنگ): نوعی از رزمایش و تمرین است که با استفاده از تجهیزات، نرم افزارها یا جعبه شنی برنامه رزمایش واحدها و اقدامات و مراحل و تاکتیک‌ها و اقدامات خودی و دشمن بررسی و تمرین می‌شود.
- ۶-۳- رزمایش میدانی: رزمایشی که برای بررسی مهارت‌های میدانی افراد و ارزیابی میزان آمادگی سازمانی و تجهیزاتی و هماهنگی و همکاری بین‌بخشی در صحنه عملیات انجام می‌شود. در این رزمایش، نیروها وارد تمرینی می‌شوند که شبیه حادثه واقعی است.
- ۶-۴- رزمایش کنترل شده: نوعی از رزمایش است که وظایف، نقش‌ها و اقدامات از قبل طراحی و بر اساس زمان‌بندی و تنظیم اجرا می‌گردد و تغییر در برنامه یا وضعیت‌های رزمایش انجام نمی‌شود.
- ۶-۵- رزمایش آزاد: نوعی از رزمایش است که اقدامات بر اساس وضعیت‌های مختلفی که تیم هدایت‌کننده اعلام می‌نماید انجام می‌شود. در این نوع رزمایش، تیم هدایت‌کننده، آزادی عمل داشته و نتایج عملکرد سازمان یا زیرساخت در وضعیت‌های متعدد، ارزیابی می‌گردد.

۷) حوزه‌های رزمایش پدافند غیرعامل

- ۷-۱- رزمایش پدافند زیستی: رزمایش‌هایی که برای بررسی، ارزیابی و ارتقاء توانایی‌های پدافند زیستی در برابر حوادث و تهدیدات زیستی و آزمون اثربخشی اقدامات و برنامه‌ها در زیرساخت‌ها، دستگاه‌های اجرایی، استان‌ها، کشور و منطقه می‌باشد.

۲-۷- رزمایش پدافند شیمیایی: رزمایش‌هایی که برای بررسی، ارزیابی و ارتقاء توانایی‌های پدافند شیمیایی در برابر حوادث و تهدیدات شیمیایی و آزمون اثربخشی اقدامات و برنامه‌ها در زیرساخت‌ها، دستگاه‌های اجرایی یا استان‌ها بصورت میدانی یا ستادی، شبیه‌سازی، کنترل شده یا آزاد انجام می‌شود.

۳-۷- رزمایش پدافند پرتویی: رزمایش‌هایی که برای بررسی، ارزیابی و ارتقاء توانایی‌های پدافند پرتوی در برابر حوادث و تهدیدات هسته‌ای و پرتوی و آزمون اثربخشی اقدامات و برنامه‌ها در زیرساخت‌ها، دستگاه‌های اجرایی یا استان‌ها بصورت میدانی یا ستادی، شبیه‌سازی، کنترل شده یا آزاد انجام می‌شود.

۴-۷- رزمایش پدافند سایبری: رزمایش‌هایی که برای بررسی، ارزیابی و ارتقاء توانایی‌های پدافند سایبری در برابر حوادث و تهدیدات سایبری و آزمون اثربخشی اقدامات و برنامه‌ها در زیرساخت‌ها، دستگاه‌های اجرایی یا استان‌ها بصورت میدانی یا ستادی، شبیه‌سازی، کنترل شده یا آزاد انجام می‌شود.

۵-۷- رزمایش پدافند ترکیبی (نظامی): رزمایش‌هایی که با فرض وقوع بستمای از تهدیدات نظامی (محدود یا گسترده، تروریستی، خرابکارانه) سایبری، شیمیایی، زیستی و پرتوی، طرح‌ریزی گردیده و بصورت میدانی یا ستادی، شبیه‌سازی، کنترل شده یا آزاد انجام می‌شود.

۸- رزمایش مفروضه تمرینی است که برای بررسی، ارزیابی و ارتقاء سطح آمادگی و مهارت‌های تکنیکی و تاکتیکی بین دو یا چند دستگاه اجرایی و یا بصورت مشترک بین بخش‌های کشوری و لشکری در راستای دستیابی به توان مشترک مقابله و پاسخ به تهدیدات طراحی و اجرا می‌گردد.

۹- تهدید: هر عنصر یا وضعیتی که پیش شرط وقوع یک حادثه یا رویداد ناگوار باشد و موجودیت منافع، امنیت ملی یا ارزش‌های حیاتی کشور را به خطر اندازد، تهدید محسوب می‌گردد.

۱۰- پاسخ (واکنش): مجموعه فعالیت‌ها و اقدامات طرح‌ریزی شده از قبیل: هشدار سریع، تخلیه، جستجو، نجات و امداد، تامین امنیت و نظیر آن است که به منظور پیشگیری، مقابله و کنترل پیامدهای حادثه آغاز شده و متناسب با ویژگی‌های هر بحران اجرا می‌شود.

۱۱- تهدیدات ترکیبی: به تهدیداتی که ترکیبی از دو یا چند تهدید از حوزه‌های مختلف تهدیدات نظامی، زیستی، پرتوی، شیمیایی، سایبری و فناوریانه و سایر حوزه‌ها به صورت همزمان باشد، اطلاق می‌گردد.

۱۲- سناریو: سناریو تصویری از آینده ممکن و محتمل است، سناریو ابزاری برای تحلیل سیاست‌ها و شناخت شرایط، تهدیدات، فرصت‌ها، نقاط ضعف و قوت و نیازمندی‌هاست، برنامه‌ریزی در سطوح مختلف از کارکردهای مؤثر سناریوهاست.

۱۳- تاب‌آوری: به توانایی یک نظام، جامعه، دستگاه اجرایی و یا زیرساخت در معرض مخاطرات، برای ایستادگی، تحمل، سازگاری و حفظ کارکرد، تطبیق و برگشت‌پذیری در برابر حوادث و تهدیدات گفته می‌شود.

۱۴- دستگاه اجرایی: وفق ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی و کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم تصریح و یا ذکر نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و توسعه صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه‌های اجرایی نامیده می‌شوند.

ماده ۲- استناد بالادستی

- ۱- رهنمودها، احکام، منویات و تدابیر مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)
- ۲- سیاست‌های کلی نظام در موضوع پدافند غیرعامل ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)
- ۳- قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور
- ۴- قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران
- ۵- اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور
- ۶- سند راهبردی پدافند غیرعامل کشور
- ۷- سند تقسیم کار ستادکل نیروهای مسلح و قرارگاه مرکزی خاتم الانبیا (ع) برای شرایط جنگ (بخش پدافند غیرعامل)

ماده ۳- دامنه شعول

دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، نیروهای مسلح و احاد مردم مشمول این نظام‌نامه می‌باشند.

ماده ۴- هدف

ارزیابی آمادگی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۳ این نظام‌نامه در برابر حوادث، تهدیدات و اقدامات خصمانه دشمن در راستای ارتقاء پایداری، تاب‌آوری و تداوم کارکردهای ضروری کشور و صیانت از مردم با تاکید بر اجرای رزمایش‌های پدافند غیرعامل

ماده ۵- منظور

- (۱) ارتقای آمادگی‌های سازمانی، مدیریتی، تجهیزاتی، نیروی انسانی و برنامه‌ای در تمام ابعاد (بخشی، گروهی، موضوعی)
- (۲) الزام دستگاه‌های اجرایی مشمول این نظام‌نامه به تدوین طرح‌های پاسخ به تهدیدات و حوادث
- (۳) شناسایی آسیب‌پذیری‌ها و نقاط ضعف و اقدام برای رفع آنها با اصلاح و بروزرسانی طرح‌ها و دستورالعمل‌های آمادگی
- (۴) ارزیابی میزان اثربخشی و کارایی برنامه آمادگی مقابله دستگاه‌های اجرایی برای شرایط بحران ناشی از جنگ

ماده ۶- تهدیدات محتمل

در این نظام‌نامه، تهدیدات زیر در چارچوب اساننامه سازمان بعنوان تهدیدات پایه معرفی می‌شوند:

(الف) تهدیدات شیمیایی	(د) تهدیدات سایبری/ الکترونیک و الکترومغناطیس
(ب) تهدیدات پرتوی	(ه) تهدیدات نظامی و امنیتی
(ج) تهدیدات زیستی	(و) تهدیدات ترکیبی

ماده ۷- چرخه آمادگی

گام‌های چرخه آمادگی عبارتند از:

- (۱) طراحی شامل تهیه طرح‌های آمادگی اعم از: طرح‌های پاسخ به حوادث و تهدیدات، طرح‌های تدوین کارکردهای ضروری طرح‌های تاب‌آوری و حفظ پایداری، طرح حفاظت از زیرساخت، طرح صیانت از مردم و مدیریت افکار عمومی و سایر
- (۲) سازماندهی سازماندهی ساختارها، ظرفیت‌ها، نیروی انسانی، تجهیزات در دستگاه‌های اجرایی برابر طرح مصوب و تقسیم وظایف انجام شده.
- (۳) آموزش: آموزش عمومی، تخصصی و دستگاهی برابر مفاد طرح شامل: نقش‌ها و وظایف، راهبرد و تاکتیک مقابله، تجهیزات تخصصی و هماهنگی‌های لازم به عناصر و ساختارهای مشارکت‌کننده در طرح.
- (۴) تجهیز: تامین تجهیزات عمومی و تخصصی لازم برای اجرا در طرح‌های مقابله و تداوم کارکرد و حصول اطمینان از آماده بکار بودن تجهیزات.
- (۵) تمرین: کاربرد راهبردها و تاکتیک‌ها، تجهیزات و ابزار و تکرار نقش‌ها و وظایف (گروهی و انفرادی) تا کسب مهارت و افزایش سرعت عمل.
- (۶) رزمایش (چرخه): تمرین میدانی (با بکارگیری تجهیزات) با ستادی (دوربینی) طرح‌های پاسخ و تداوم کارکرد در مقیاس‌های گروهی، بخشی یا موضوعی که در انواع مختلف و سطوح متفاوت با الزامات ضروری آن انجام می‌شود.
- (۷) ارزیابی و مستندسازی: با سازماندهی تیم‌های تخصصی ارزیاب و بازبین (چکلیست)‌های لازم مبتنی بر اهداف آمادگی نسبت به کشف اشکالات، ضعف‌ها و نواقص و تجربیات و نقاط قوت اقدام نموده و ضمن مستندسازی نسبت به برطرف نمودن اشکالات و نواقص در قالب برنامه‌های اجرایی دستگاه اقدام می‌شود.
- (۸) بازخورد و اصلاح: اشکالات، نواقص و ضعف‌های کشف شده در ارزیابی‌ها پس از برگزاری جلسات خبرگی نقد و بررسی در قالب اصلاح برنامه (اصلاح طرح، بازنگری وظایف و نقش‌ها، ارتقاء راهبردها، تکمیل آموزش‌ها، اصلاح طرح‌های آمادگی) هماهنگی‌ها و ارتقاء تجهیزات) در برنامه سالانه و جاری قرار می‌گیرند.

۹) به روز رسانی طرح ها: طرح ها مجدداً بررسی و نسبت به کفایت پاسخ گویی به تهدیدات به روز رسانی شوند. بررسی و رصد شرایط نهیه طرح شامل ظرفیت ها و قابلیت های دستگاه و تغییر در ماهیت تهدیدات در به روز رسانی طرح ها موثر هستند. تبصره در این نظام نامه به اجرای رزمایش های پدافند غیرعامل پرداخته شده است. سایر گام های آمادگی در قالب دستورالعمل های جداگانه تهیه و ابلاغ می شوند.

ماده ۸- گام های رزمایش

گام های رزمایش که برای اجرای رزمایش پدافند غیرعامل لازم و ضروری هستند عبارتند از:

۱) تهیه برنامه و تعیین اعتبارات رزمایش	۶) تجهیز ابزار و تجهیزات طرح رزمایش
۲) برآورد تهدیدات و تعیین سناریو پایه	۷) تمرین و مهارت ارزیابی
۳) طراحی (طرح پاسخ)	۸) اجرای رزمایش میدانی
۴) بررسی، تأیید و تصویب طرح رزمایش	۹) نظارت ارزیابی و بازخورد
۵) آموزش عمومی و تخصصی نیروهای رزمایش	۱۰) اصلاح و تکمیل و به روز رسانی طرح ها

گام های رزمایش در پیوست (الف) تشریح شده است.

ماده ۹- الزامات آمادگی و اجرای رزمایش

۱) مدیریت و فرماندهی: رئیس دستگاه اجرایی موظف به رصد، کنترل، هدایت، برنامه ریزی، نظارت و ارتقاء مولفه (گام) های آمادگی و رزمایش های پدافند غیرعامل است و برنامه ای اجرا، تمرین و رزمایش طرح های پاسخ، تداوم کارکرد، حفاظت از زیرساخت و صیانت از مردم را پیاده سازی می کند.

فرماندهی، هدایت، کنترل و ایمنی رزمایش بعهده فرمانده رزمایش است که توسط رئیس دستگاه اجرایی تعیین می شود. فرمانده رزمایش پاسخگوی امور رزمایش بوده و باید تدابیر، سیاست ها، خط مشی ها و اصول ایمنی رزمایش را از طریق سلسله مراتب دریافت و اجرا کند.

فرمانده صحنه توسط فرمانده رزمایش تعیین می شود و مسئول هدایت و راهبری تیم های عملیاتی رزمایش و اجرای اقدامات در صحنه است.

۲) سازماندهی: رئیس دستگاه اجرایی موظف است با مشارکت مسئول حراست دستگاه، فرمانده بسیج دستگاه و مسئول پدافند غیرعامل دستگاه نسبت به سازماندهی عملیاتی اقدام نموده، ساختار و سازمان مورد نیاز برای طرح های آمادگی را تهیه و آنها را در رزمایش های پدافند غیرعامل ارزیابی کند و از آمادگی در برابر هر نوع حادثه، اطمینان حاصل کرده و به مراجع ذی ربط پاسخگو باشد.

۳) طرح ریزی: کلیه مراکز و دستگاه های اجرایی مشمول این نظام نامه متناسب با مأموریت خود موظف به تهیه و تدوین طرح های پاسخ، تداوم کارکرد، تاب آوری، حفاظت از زیرساخت، صیانت از مردم، مدیریت افکار عمومی و سایر طرح ها، آیین نامه ها و دستورالعمل های مورد نیاز بوده و پس از تمرین و رزمایش، آنها را متناسب با نتایج ارزیابی و تهدیدات به روز رسانی نمایند.

۴) زیرساخت: بمنظور ارتقاء سطح آمادگی دستگاه اجرایی لازم است زیرساخت های فرماندهی، ارتباطات و زیربنایی اعم از اسکان، حمل و نقل، بهداشت و درمان، غذا و دارو، آب و انرژی (سوخت و برق) و سایر، برابر طرح های مصوب آمادگی پیش بینی و در دستگاه اجرایی ایجاد گردند.

۵) تجهیزات: کلیه مراکز و دستگاه های اجرایی مشمول موظفند نسبت به تامین تجهیزات عمومی و تخصصی مورد نیاز برای اجرای طرح های مصوب آمادگی و رزمایش اقدام کرده و از آماده بکار بودن و کفایت تجهیزاتی اطمینان حاصل نمایند. نیروی انسانی مشارکت کننده در رزمایش ها و تجهیزاتی که در طرح های رزمایش هر دستگاه و استان مشارکت می کنند، است توسط دستگاه مسئول اجرای رزمایش، تامین می شوند.

۶) مهارت به منظور افزایش سطح بهره‌وری و کارایی افرادی و گروهی تیم‌های عملیاتی جهت پاسخ به موقع و موثر به تهدیدات و حوادث رئیس دستگاه اجرایی موظف است نسبت به ارتقاء مهارت‌های نیروی انسانی اقدام نماید؛ راهبردها، تاکتیک‌ها، وظایف، نقش‌های اساسی و روش‌های بکارگیری تجهیزات و سایر موارد مورد نیاز متناسب با هر طرح آمادگی باید در دوره‌های عمومی و تخصصی آموزش داده شوند، کارگروه‌های مورد نیاز برای آن تعیین شده و آموزش‌های کافی تا حصول اطمینان از فراگیری انجام شود.

۷) هماهنگی و ارتباطات به منظور هم‌افزایی و پاسخ سریع و مناسب و کسب موفقیت در عملیات، ضروری است برابر طرح‌های مصوب، هماهنگی‌های درون و برون سازمانی صورت گرفته و بسترهای مورد نیاز پیش‌بینی و ایجاد گردد. دستگاه اجرایی مسئول اجرای رزمایش موظف است هماهنگی و ارتباطات لازم برای اجرای رزمایش را با سطوح بالاتر، هم‌جوار و دستگاه‌های تحت کنترل و مشارکت‌کننده در رزمایش تأمین و ایجاد نموده و از رعایت اصول ایمنی رزمایش اطمینان حاصل نماید.

۸) نظارت، ارزیابی و مستندسازی: رئیس دستگاه اجرایی مسئولیت ارزیابی، تجزیه و تحلیل و کشف نواقص و اشکالات و مستندسازی رخدادها، حوادث و پیامدهای آنها را برعهده دارد و گزارش آمادگی و اجرای رزمایش‌های پدافند غیرعامل در برابر تهدیدات و مخاطرات مبتنی بر طرح‌های پاسخ و مقابله را به سازمان ارائه می‌کند. مسئول نظارت و ارزیابی رزمایش نسبت به تشکیل تیم‌های ارزیاب و مستندساز به منظور تحلیل، ارزیابی، بررسی و کشف اشکالات و نواقص، متناسب با اهداف رزمایش اقدام می‌کند.

۹) بودجه و اعتبارات: تأمین اعتبارات مورد نیاز تهیه طرح‌های آمادگی و رزمایش، آموزش‌ها، تمرینات و اجرای رزمایش‌ها به‌عهده رئیس دستگاه اجرایی است که در قالب برنامه‌های سالانه آن دستگاه، پیش‌بینی و تأمین می‌شود. اعتبارات مازاد اجرای رزمایش‌های بین‌دستگاهی که در سطح ملی یا منطقه‌ای طرح‌ریزی می‌شوند، در برنامه سالانه سازمان برآورد، پیش‌بینی و تأمین می‌شود.

ماده ۱۰- نقش‌ها و مسئولیت‌ها

مسئولیت اجرا، هدایت و راهبری، نظارت و ارزیابی و تصویب طرح‌های رزمایش در سطوح مختلف آن، برابر جدول زیر تعیین می‌گردد:

سطوح رزمایش	مسئولیت اجرا	تصویب طرح	هدایت و راهبری	نظارت و ارزیابی
فرابینی	دولت / دستگاه اجرایی	شورای عالی امنیت ملی	سازمان	کمیته دائمی
ملی	دولت / دستگاه اجرایی	کمیته دائمی	سازمان	کمیته دائمی / دستگاه اجرایی
منطقه‌ای	وزارت کشور / سازمان	سازمان / کمیته دائمی	سازمان	سازمان / وزارت کشور
استانی	استاندار	سازمان	استاندار	سازمان
دستگاهی	رئیس دستگاه اجرایی	سازمان	سازمان / دستگاه اجرایی	سازمان / استانداری / وزارت کشور
محلی	مسئول دستگاه استانی	استاندار	فرماندار / شهردار	سازمان / مدیرکل پدافند استان
مشترک	دستگاه اجرایی / سازمان	کمیته دائمی / سازمان	کمیته دائمی / سازمان	سازمان

ماده ۱۱- تکالیف و وظایف

۱) دستگاه‌های اجرایی مشمول این نظام‌نامه که دارای زیرساخت‌ها و مراکز ویژه حیاتی، حساس، مهم و قابل حفاظت هستند به‌طور سالانه موظف به اجرای حداقل یک رزمایش تخصصی پدافند غیرعامل در هر یک از انواع ستادی (دورمیزی) و میدانی هستند.

۲) استانداران و دستگاه‌های اجرایی استانی موظفند نسبت به انجام رزمایش‌های پدافند غیرعامل در سطح استانی، پدافند پرتوی، پدافند زیست‌محیطی و پدافند مردم محور به‌صورت سالانه - حداقل یکبار - در سطح استانی، پدافند غیرعامل و آمادگی اقدام نمایند.

۳) دستگاه‌های اجرایی موظفند تقویم رزمایش‌های سالانه پدافند غیرعامل خود را به سازمان ارسال نمایند، رزمایش‌های سالانه پدافند غیرعامل در سطوح ملی و منطقه‌ای برای مراکز ویژه، حیاتی و حساس، پس از تصویب در کمیته دائمی جهت اجرا به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌گردد.

نمونه تقویم رزمایش‌های سالانه پدافند غیرعامل در سایر سطوح و مراکز توسط سازمان تصویب و ابلاغ می‌گردد.

۴) سازمان ضمن ارزیابی، هدایت و کنترل رزمایش‌های پدافند غیرعامل در کشور، گزارشی از میزان آمادگی دستگاه‌های اجرایی در برابر تهدیدات و تعیین نقاط ضعف و قوت آنها بصورت نوبه‌ای به کمیته دائمی، ستاد کل نیروهای مسلح و شورای عالی امنیت ملی ارسال کرده و برنامه‌ی اجرایی رفع اشکالات و نواقص را به دستگاه اجرایی ذی‌ربط ارائه نماید.

گزارش میزان آمادگی استان‌ها و شهرستان‌ها و دستگاه‌های اجرایی مستقر در آنها، به روسای کمیته پدافند غیرعامل استان و دستگاه اجرایی نیز ارائه می‌گردد.

۵) سازمان موظف است دستورالعمل‌ها و ضوابط اجرایی رزمایش‌های پدافند غیرعامل در انواع و سطوح مختلف و شیوه‌نامه طراحی و سناریونویسی رزمایش‌های تخصصی پدافند غیرعامل را تدوین و ابلاغ کند.

۶) سازمان موظف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی، رزمایش فراملی در زیرساخت‌های مشترک با کشورهای همسایه را طرح‌ریزی نماید، رزمایش‌های فراملی در قالب همکاری‌های مشترک آمادگی و مقابله با تهدیدات و حوادث شیمیایی، پرتوی، میکروبی و زیستی در چارچوب سیاست‌های دفاعی با تصویب شورای عالی امنیت ملی و نظارت کمیته دائمی، توسط سازمان هدایت، طرح‌ریزی، آموزش و ارزیابی می‌گردد.

نمونه وزارت امور خارجه موظف است نسبت به ایجاد هماهنگی با کشورهای مشارکت‌کننده اقدام نموده و همکاری و مشارکت لازم را با سازمان در اجرای رزمایش‌های فراملی به انجام رساند.

۷) وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - سازمان پژوهش‌های نوین دفاعی (سپند) - بعنوان مرکز اقدام و عمل کلی قرارگاه‌های تخصصی پدافند غیرعامل (پدافند پرتوی، پدافند شیمیایی، پدافند زیستی) موظف است از توانمندی‌ها و ظرفیت‌های تولید تجهیزات و لوازم موردنیاز متناسب با طرح‌های آمادگی و رزمایش، پشتیبانی و حمایت نماید.

۸) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف به ارتقاء آمادگی زیرساخت‌های بهداشتی و درمانی کشور و افزایش توانمندی و تسلیح‌آوری شبکه تجهیزات و نیروی انسانی برای مقابله و پاسخ در چارچوب طرح‌های مصوب آمادگی و رزمایش، متناسب با انواع تهدیدات و مخاطرات شیمیایی، زیستی و پرتوی می‌باشد.

۹) وزارت جهاد کشاورزی موظف به ارزیابی زیرساخت‌های رشد و پایش تهدیدات حوزه مأموریت خود، ارتقاء آمادگی تجهیزاتی و نیروی انسانی، افزایش پایداری و تدوین کارکردهای اساسی در چارچوب طرح‌های مقابله و پاسخ، تداوم کارکرد، حفاظت از زیرساخت، صیانت از مردم و سایر طرح‌ها در حوزه‌های غذا، دام و نباتات با اجرای رزمایش‌های تخصصی پدافند غیرعامل می‌باشد.

۱۰) وزارت راه و شهرسازی موظف به ایجاد زیرساخت‌ها و تجهیزات لازم در حوزه‌های حمل و نقل، هواشناسی و مانند آن بمنظور ارتقاء آمادگی‌ها در اجرای رزمایش‌های پدافند غیرعامل می‌باشد. پرتوی، شیمیایی، زیستی و نظامی در چارچوب طرح‌های پاسخ و تداوم کارکرد قرارگاه‌های تخصصی می‌باشد.

۱۱) سازمان بسیج مستضعفین موظف است نسبت به سازماندهی ساختارهای پدافند شیمیایی، زیستی، پرتوی، مردم محور و تامین تجهیزات لازم در سازمان بسیج اقدام کند و ظرفیت‌های نیروی بسیج در دستگاه‌های اجرایی و سایر اقتدار را در چارچوب طرح‌های آمادگی و رزمایش پدافند غیرعامل، سازماندهی و آموزش داده و در رزمایش‌ها بصورت فعال شرکت نماید.

۱۲) نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (ناجا) موظف است با ایجاد زیرساخت‌های لازم و تامین تجهیزات مورد نیاز، آمادگی‌های کافی برای مقابله با تهدیدات و مخاطرات شیمیایی، پرتوی و زیستی در چارچوب طرح‌های آمادگی و پاسخ ایجاد نموده و با آموزش‌ها و تمرینات لازم و تخصصی در رزمایش‌های پدافند غیرعامل مشارکت و همکاری نماید.

۱۳) سازمان صدا و سیما و مراکز استانی تابعه، ضمن ارتقاء آمادگی‌های درون سازمانی در برابر تهدیدات، مسئول آگاهی‌بخشی، اطلاع‌رسانی و اجرای آموزش‌های عمومی مورد نیاز و مناسب برای اجرای رزمایش در جامعه مخاطب پیرامون محیط رزمایش هستند.

رأی‌اندازی رادیو رزمایش جهت آموزش محدود پدافند غیرعامل در حوزه‌های تخصصی (شیمیایی، پرتوی و زیستی) و توجیه افکار عمومی در اجرای رزمایش‌ها ضرورت داشته و مورد تاکید است.

۱۴) استانداران موظفند در چارچوب برنامه‌های امنیتی - دفاعی استان نسبت به سازماندهی قرارگاه‌های استانی پدافند شیمیایی، پرتوی، زیستی، سایبری و مردم محور و تهیه طرح‌های پاسخ، تداوم کارکردها، حفاظت از زیرساخت‌ها، صیقلیت از مردم و برنامه‌های آمادگی و رزمایش استانی اقدام نمایند.

وزارت کشور مسئول سیاست‌گذاری امنیتی، هدایت و پشتیبانی استان‌ها در اجرای رزمایش‌ها بوده و هماهنگی بین استان‌ها در رزمایش‌های ملی و منطقه‌ای را ایجاد نماید.

۱۵) دستگاه‌های اجرایی و نهادهای عمومی موظفند در حوزه وظایف و مأموریت‌های قانونی خود، نسبت به ارتقاء آمادگی درون سازمانی با اجرای طرح‌های پاسخ، تداوم کارکردها، حفاظت از زیرساخت‌ها و صیقلیت از مردم در چارچوب دستورالعمل‌های سازمان عمل نمایند و با طرح‌ریزی و برنامه‌ریزی سالانه، رزمایش‌های پدافند غیرعامل را اجرا کرده و نسبت به اصلاح و رفع اشکالات و نواقص کشف شده از رزمایش‌ها در قالب برنامه‌های جاری و سالانه اقدام و گزارش اجرای آن را به سازمان ارائه کنند.

۱۶) دستگاه‌های اجرایی موظفند هرگونه قصور و کوتاهی در مصون‌سازی و ایجاد آمادگی و مقابله با تهدیدات و انجام رزمایش‌های پدافند غیرعامل در قالب این نظام‌نامه در زیرساخت‌ها و مراکز حیاتی و حساس و مهم که احتمال وقوع مخاطرات امنیتی در آن وجود دارد به سازمان پدافند غیرعامل گزارش نمایند.

۱۷) سازمان پدافند غیرعامل مکلف است بعنوان راهبر، هادی و ناظر اجرای مقررات و ضوابط پدافند / غیرعامل گزارش تخلفات صورت گرفته را به مراجع قضایی ذی ربط اعلام نماید.

۱۸) نحوه قضایه هرگونه کوتاهی در انجام اقدامات ایجاد و حفظ آمادگی دستگاه‌ها که منجر به مخاطرات امنیتی می‌گردد، به تشخیص سازمان، پیگیری قضایی نموده و وفق مقررات مربوطه پیگیری امنیتی و دفاعی اقدام کند.

۱۹) سازمان بازرسی کل کشور اجرای برنامه رزمایش سالانه دستگاه‌های اجرایی را در برنامه‌های بازرسی برنامه‌ریزی شده سالانه درج نموده و نتایج آن را به سازمان و کمیته دائمی گزارش نماید.

۲۰) رزمایش‌های مشترک در قالب برنامه سالانه رزمایش‌های پدافند غیرعامل کشور با پیشنهاد سازمان یا دستگاه‌های اجرایی به تصویب رئیس ستادکل نیروهای مسلح و کمیته دائمی می‌رسد و با هماهنگی کامل فیما بین حوزه‌های لشکری و کشوری اجرا می‌شوند.

۱۲ ماده - سازمان با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، اسناد تفصیلی، دستورالعمل‌ها و طرح‌های عملیاتی مورد نیاز برای پیاده‌سازی سایر گام‌های آمادگی این نظام را تهیه و به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌نماید.

۱۳ ماده - سازمان مسئول نظارت بر حسن اجرای این نظام‌نامه بوده و هر نوع اصلاح و بازنگری برای آن، با پیشنهاد سازمان به تصویب کمیته دائمی می‌رسد.

۱۴ ماده - این تصویب‌نامه در چهارده ماده و شصت و سه تبصره در چهل و پنجمین جلسه کمیته دائمی به تاریخ بیست و پنجم شهریورماه سال یکهزار و سیصد و نود و نه هجری شمسی به تصویب رسید.

نظام آمادگی و رزمایش دستگاه‌های اجرایی بر مبنای تهدیدات مشتمل بر چهارده ماده و شصت و سه تبصره که در تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۵ در چهل و پنجمین جلسه کمیته دائمی (شورای عالی) پدافند غیرعامل کشور به تصویب رسید، به استناد تبصره یک ماده نه اساسنامه سازمان پدافند غیرعامل کشور مصوب مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا به تصویب می‌گردد.

رئیس ستادکل نیروهای مسلح و کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور
سرنگ پادشاه قوی

رونوشت:

- ۱- رئیس محترم دفتر رئیس ستاد کل نیروهای مسلح
- ۲- دبیرخانه کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور

کمیته دانی

۱. سردار رئیس محترم دفتر فرماندهی معظم کل قوا جهت استحضار منظمه.
۲. دفتر رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.
۳. دفتر رئیس محترم قوه قضائیه جهت استحضار.
۴. دفتر رئیس محترم مجلس شورای اسلامی جهت استحضار.
۵. سردار فرمانده محترم فرورگه مرکزی حضرت خاتم الانبیاء (ع) جهت استحضار.
۶. وزیر محترم امور خارجه - جناب آقای دکتر محمدجواد ظریف.
۷. وزیر محترم آموزش و پرورش - جناب آقای دکتر محسن حاجی میرزایی.
۸. وزیر محترم ارتباطات و فناوری اطلاعات - جناب آقای بهمن محمدجواد آذری جهرمی.
۹. وزیر محترم اطلاعات - حبیب الاسلام والمسلمین سید محمود علوی.
۱۰. وزیر محترم اقتصاد و دارایی - جناب آقای دکتر فرهاد دهلوی.
۱۱. وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - جناب آقای دکتر سعید نمکی.
۱۲. وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی - جناب آقای دکتر محمد شریعتی.
۱۳. وزیر محترم جهاد کشاورزی - جناب آقای دکتر کاظم خاوازی.
۱۴. وزیر محترم دادگستری - جناب آقای دکتر سید علی رضا آوایی.
۱۵. وزیر محترم دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - امیر سرلشکر ستاد امیر حائمی.
۱۶. وزیر محترم راه و شهرسازی - جناب آقای مهندس محمد اسلامی.
۱۷. سرپرست محترم وزارت صنعت و معدن و تجارت - جناب آقای مهندس جعفر مرعینی.
۱۸. وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری - جناب آقای دکتر منصور غلامی.
۱۹. وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی - جناب آقای سید عباس صالحی.
۲۰. وزیر محترم کشور - جناب آقای عبدالرضا رحمانی فضلی.
۲۱. وزیر محترم میراث فرهنگی و گردشگری - جناب آقای دکتر علی اصغر مونسیان.
۲۲. وزیر محترم نفت - جناب آقای مهندس بیژن نامدار زنگنه.
۲۳. وزیر محترم نیرو - جناب آقای دکتر رضا اردکانیان.
۲۴. وزیر محترم ورزش و امور جوانان - جناب آقای دکتر سمیه سلطانی فر.
۲۵. امیر فرمانده محترم کل ارتش جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.
۲۶. سردار فرمانده محترم کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی جهت استحضار.
۲۷. سردار فرمانده محترم نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران جهت استحضار.
۲۸. سردار رئیس محترم سازمان بسیج مستضعفین جهت استحضار.
۲۹. رئیس محترم سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران - جناب آقای دکتر علی هسکری جهت استحضار.
۳۰. رئیس محترم سازمان انرژی اتمی ایران - جناب آقای دکتر علی اکبر صالحی جهت استحضار.
۳۱. رئیس محترم سازمان محیط زیست کشور - جناب آقای مهندس حبیبی گلاندی جهت استحضار.
۳۲. رئیس محترم کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - جناب آقای دکتر عبدالناصر منتی جهت استحضار.
۳۳. رئیس محترم سازمان تبلیغات اسلامی - حبیب الاسلام والمسلمین محمد قمی جهت استحضار.

پیوست: گام‌های رزمایش

گام اول / برنامه رزمایش:

در این مرحله ضرورت اجرای رزمایش براساس تهدیدات محتمل به مرجع تصویب‌کننده اجرای رزمایش اعلام و اجرای رزمایش در برنامه‌های آتی دستگاه پیش‌بینی و اعتبارات لازم برای آن منظور می‌گردد.

گام دوم / سناریو:

در این مرحله سناریو بر اساس محتمل‌ترین تهدیدات، تدوین و جهت بررسی و تصویب به مبادی مربوطه ارسال می‌گردد.

گام سوم / طراحی:

تعیین اهداف اجرای رزمایش، شناخت محیط رزمایش از قبیل وسعت، اقلیم، جمعیت و تحلیل سایر ویژگی‌های مؤثر بر رزمایش، احصاء نقاط قوت و ضعف، فرماندهی صحنه، هماهنگی با دستگاه‌های محلی و مواردی از این قبیل باید در طراحی رزمایش رعایت و لحاظ شوند.

گام چهارم / تصویب:

طرح رزمایش نیازمند تأیید از طرف مراجع ذی‌صلاح بوده و اجرای گام‌های بعدی رزمایش منوط به تصویب طرح رزمایش می‌باشد.

گام پنجم / آموزش:

آموزش مسئولین و کارکنان، آموزش کارگروه‌های تخصصی و تیم‌های عملیاتی، آموزش نخبگان جامعه و مردم و آگاهی‌بخشی و اطلاع‌رسانی مناسب و به‌هنگام، گام پنجم از اجرای رزمایش است که باید بصورت دقیق و منظم با برنامه‌ریزی همسو و هماهنگ با طرح کلی رزمایش پیاده‌سازی و اجرا گردد. برگزاری کارگاه‌های آموزشی-توجیهی طرح و سناریوی رزمایش و تهیه پیوست‌های تخصصی مربوط به رزمایش برای تمام بازیگران اصلی و حتی افرادی که بصورت غیرمستقیم با رزمایش ارتباط دارند بخشی از فعالیت‌های مربوط به این بخش است.

گام ششم / تجهیز:

در این مرحله با برآورد و تأمین اعتبارات تخصصی نسبت به سازماندهی تیم‌ها و کارگروه‌های تخصصی به ادوات و تجهیزات موردنیاز اجرای رزمایش اقدام می‌شود و زیرساخت‌هایی که در طرح رزمایش مورد ارزیابی قرار می‌گیرند مجهز شده و از آمادگی تجهیزات و نگهداری مناسب و اصولی ادوات و تأسیسات اطمینان حاصل می‌شود، نظارت مستمر بر تعمیرات و نگهداری تجهیزات پیش از اجرای رزمایش بسیار اهمیت دارد.

گام هفتم / تمرین:

آشنایی مسئولین، کارکنان، سازمان‌های مشارکت‌کننده، مردم و کارگروه‌ها با نقش خود در رزمایش نیازمند تمرین و تکرار است. تمرینات بخشی کارگروه‌ها در حوزه فعالیت اختصاصی و تکرار وظایف افراد بازیگر و دارای نقش، اجرای رزمایش را مطلوب‌تر و اثربخش‌تر خواهد کرد. افزایش سرعت عمل، حفظ خونسردی و دقت‌نظر در تصمیم‌گیری‌ها در حین رزمایش نتیجه تمرین و تکرار است.

گام هشتم / رزمایش میدانی:

رزمایش می‌بایست براساس طرح ابلاغی در تاریخ مشخص و با حضور همه تیم‌های مشارکت‌کننده اجرا گردد.

گام نهم / نظارت، ارزیابی و بازخوردها:

ارزیابی و نظارت بر رزمایش با هدف شناسایی نقاط ضعف و آسیب‌پذیری‌ها، برآورد نیازها و تشخیص میزان کمبودها و خلاهای کارکردی صورت می‌گیرد و توصیه می‌شود بمنظور احصاء نتایج واقع‌گرایانه و شناسایی دقیق‌تر کاستی‌ها، گروه داوران از سازمان‌هایی مستقل و آشنا با مأموریت و عملکرد زیرساختی که رزمایش در آن اجرا می‌شود، انتخاب گردند. جلسه تحلیل و ارزیابی رزمایش برای همه مدیران اجرایی و دست‌اندرکاران اجرای رزمایش بلافاصله پس از پایان رزمایش برگزار می‌شود.

گام دهم / اصلاح و تکمیل:

پس از انجام مراحل ارزیابی، پیشنهاداتی برای اصلاح اقدامات، دستورالعمل‌ها و فرایندها در راستای ارتقاء پایداری نیازمندی کل قوا تدوین و کارکردهای مرکز، مصون‌سازی و کاهش آسیب‌پذیری و تسهیل مدیریت بحران‌ها ارائه می‌گردد. گام دهم رزمایش باید تا برگزاری رزمایش بعدی به رفع نواقص و ممایب و اجرایی نمودن پیشنهادات ارائه شده مبادرت نماید.

